

XXXI.

B e t æ n k n i n g

over

Forslag til Lov om Besættelsen af Præsteembeder i Folketirken.

(Afgiven af det af Landstinget nedsatte Udvalg den 12te Januar 1872.)

Det fra Folkethinget oversendte Lovforslag om Besættelsen af Præsteembeder i Folketirken, hvorover Landstinget har paalagt undertegnede Udvalg at afgive Betænkning, sjermer sig betydligt fra det ifjor af Regjeringen indbragte og af Landstinget med nogle Ændringer vedtagne Udkast. Medens det udvider den kirkelige Valgret ogsaa til ugifte Kvinder over 30 Aar, tildeler det Menigheden en dobbelt Medvirkning, dels igjennem et efter Forholdstallet valgt Udvalg, der i en Tid af 21 Dage har at gjenneaa mindst de to Trediedele af de indkomne Ansøgninger om det ledige Embede og, efter Afstemning, atter ved Forholdstallet, at anbefale 3 af Ansøgerne til umiddelbart Valg af Menigheden, dels af alle de valgberettigede Menighedsmedlemmer ved et mindst 14 Dage senere affholdt Valg imellem de 3 af Udvalget anbefalede Ansøgere, efter at disse, om det ønskes, have holdt en Valgprædiken. Ved dette Valg skal den anses for valgt, som faar over Halvdelen af de afgivne Stemmer; opnaas dette Tal ikke, foretages Omvalg, og staa Stemmerne da lige, anses den for valgt, der var den først Anbefalede; men viser det sig, at Halvdelen af de Valgberettigede ikke har deltaget i Valghandlingen, er Regjeringen ikke bunden til at bestikke den Valgte, men kan tage en anden af de 3 Anbefalede.

Udvalget er nu — paa Hasle nær — enig om at finde dette System, hvori Anbefaling af et Udvalg og umiddelbart Valg af de valgberettigede Menighedsmedlemmer ere forenede, ikke blot besværligt, men uhenftigsmæssigt og skadeligt. Medens Anvendelsen af

Forholdstallet ikke blot ved Sammensætningen af Menighedsudvalget — hvortil der er god Grund, for at de forskjellige kirkelige Retninger i Menigheden kunne blive repræsenterede — men ogsaa i selve Udvalget ved Afgjørelsen af, hvilke tre Ansøgere der skal anbefales, synes forud at maatte lamme, om ikke affjære enhver alvorlig Bestræbelse for at opnaa Enighed om disse, saa tillægge Bestemmelserne angaaende det umiddelbare Valg lidt mere end en Tjerdedel af Menighedens valgberettigede Medlemmer Magt til at paatvinge de øvrige næsten tre Tjerdedele en Sjæleførger, og selv i det Tilfælde, da det umiddelbare Valg taber sin bindende Kraft, naar nemlig mindre end Halvdelen af de Valgberettigede har deltaget i Afstemningen, skal Regjeringen dog være bunden til en af de 3 Ansøgere, som en Trediedel af Menighedsudvalget har anbefalet, og imellem hvilke altsaa Noget kan findes, der kun har ganske faa Stemmer i Menigheden for sig. Udvalget maa — med ovennævnte Undtagelse — vedkjende sig den Overbevisning, at det ingenlunde vilde være til Gavn enten for Folketirken eller for Menighederne, om en saaledes ordnet Mynsdighed til at besætte Præsteembederne blev disse overdragen, idet en vidt og dybt gaaende Splid og Oplosning vilde blive dens Følger, og grove Misbrug ikke kunde forebygges. Udvalget fastholder derfor, som ifjor af Regjeringen foreslaaet, at Menighedernes Medvirkning i Præsteembedernes Besættelse kun bør udøves middelbart, gennem et efter Forholdstallet udnævnt Udvalg.

Men med Hensyn saavel til Valgrettens Omfang som til Grændserne for et saadant